

Na Letasi nigna Jemes

Na Titio Eigna Na Letasi Iaani

Sethe na tinoni kena toatogha a Jemes ke risoa na letasi iaani, imanea a tahigna Jisas, me boi a Jemes ke sikei tadia salaghe rua na mane vaovarongo nigna a Jisas. Na Jemes iaani ke baubatu tadia na komi tinoni kiloau i Jerusalem. Reghia Tango 15:13-21.

Jemes ke risoa na letasi iaani tadia na komi tinoni Jiu kena vaututuni kena mono soparaka kilili kori maramagna. Imanea ke magna-haghinia na titioeigna na komi velepuhi keda hathera kori havidia. Imanea ke eia sethe na totoghale kori letasi iaani eigna keda malumu na thaothadoghagna nigna na velepuhi. Imanea ke velepuhira eigna na komi fata, vaghagna na padarongo, ma na mono kuma, ma na auau, ma na puhi haohaghore ke jino, ma na mono tautalunagho, ma na tarai.

Na fata ke nagho kori letasi iaani, arahai kena vaututuni kedana tatelia aua nidia na vaututuni ke tutuni tadia na komi tango ke toke kena eia. Ahai ke velea ke vaututuni kari e boi eia sa fata ke toke, Jemes ke velea nigna na vaututuni ke boi tutuni.

Na komi fata ke nagho kori letasi iaani:

Na vaututuni ma na thaothadogha (1:1-18)

Na rongoviagna ma na leghuagna na haghoregna a God (1:19-27)

Ghaghana bohera arahai kena kuma (2:1-13)
 Na puhi vaututuni ke tutuni (2:14-26)
 Na puhi haohaghore ke jino (3:1-18)
 Saghoi dothovia na komi puhigna na maram-
 agna ke dika (4:1-5:6)
 Na sokara ngasi ma na tarai (5:7-20)

¹ Inau a Jemes, na mane agutu nigna a God ma a Lod Jisas Krais, ku risoa na letasi iaani. Na totogo itamiu ighamu na komi tinoni Jiu koti vaututuni moti mono soparaka kilili kori maramagna.

Vaututuni ma na Thaothadogha

² Ara kulagu kiloau, e toke gi ighamu kotida totogo kori vido ke mai na komi thagi auau itamiu. ³ Eigna ighamu koti adoa ghohi, na komi fata iraani ke mai itamiu bali pipilia nimiu na vaututuni. Mi leghugna na pipiliagna nimiu na vaututuni, ighamu tangomana kotida sokara ngasi. ⁴ Moti sokara ngasi hahali eigna keda pukuni jino na puhimiу tagna na komi fata gougovu.

⁵ Gi ahai itamiu ke boi thaothadoghagna na puhu bali sokara ngasi, imanea keda tarai kaea a God, ma a God keda hea na thaothadogha. Eigna a God ke keukemu me boi vamaomamoa ahai ke kaea. ⁶ Kari ahai ke kaea, imanea keda vaututuni me saghoi ghaghana ruarua. Ahai ke ghaghana ruarua kori ghaghanagna, imanea ke vaghagna na gnoro ke ghurihi kililia na ghuri. ⁷ Imanea keda saghoi toatogha keda hatia sa fata ke kaea tagna a God. ⁸ Eigna imanea ke boi togha sina

fata vamua me ghaghana ruarua tadia na komi fata ke eia.

Arahai Kena Kuma Ma Arahai Kena Padarongo

⁹ E toke gi kedana totogo na komi tinoni kiloau kena kuma eigna a God ke ghaghana bohera. ¹⁰ E toke gi kedana totogo na komi tinoni kiloau kena padarongo eigna a God ke tatelia vanira nidia na komi fata ke boi nagho. Inau ku velea iaani eigna arahai kena padarongo kedana boi mono hau, vaghagna vamua na falaoa kori leleghai. ¹¹ Kori vido ke sogala hadi na aho me rangea, na falaoa ke gho'e me sikili horu ma na toetokelaghagna ke govu. Vaghagna vamua iangeni mara kena padarongo. Kori vido kena agutu bali hatia na rongo, imarea kedana thehe vamua.

Na Auau

¹² Arahai kena sokara ngasi kori vido ke mai na auau ma na vahotha itadia, imarea kedana totogo eigna a God keda hera na havi ke teo na govugna. Iaani na tabadia a God ke taluhaghorea vanira arahai kena dothovia. ¹³ Gi ahai ke mai na auau itagna, imanea keda saghoi velea na auau iangeni ke mai tagna a God. Eigna a God ke boi auaua sa tinoni eigna keda eia na fata ke dika. Me teo ahai ke tangomana na auauagna a God eigna keda eia sa fata ke dika. ¹⁴ Na auau ke mai tagna na tinoni kori vido na ghaghanagna ke dika ke batua me vajefea. ¹⁵ Na komi ghaghana ke dika ke batua imanea kori koakoa, ma na koakoa ke batua imanea kori thehe.

¹⁶ Ara kulagu kiloau ku dothovighamu, saghoi vaututuni ahai keda veleghamu a God ke eia sa

fata ke dika. Iangeni e boi tutuni. ¹⁷ Na komi fata gougovu ke toke meke jino ke horu mai i popo tagna a God ke vavuha na aho, na vula ma na vaitughu. Na raraha ke mai tadia na komi fata iraani me tughu kori vido kena taetaveti kilili kori manga. Kari a God ke bosi tughu me heghita hahali na komi fata ke toke. ¹⁸ A God ke heghita na havi ke mathangani eigna ighita kati vaututunia na haghoregna ke tutuni. Imanea ke eia vaghagna iangeni leghuagna nigna na vanohehe eigna katida nagho vano tadia na komi fata gougovu imanea ke vavuhara.

Rongovia Mati Leghua Na Haghoregna A God

¹⁹ Ara kulagu kiloau, e toke gi ighamu kotida vaovarongo toetoke tadia arahai tavogha. Gi oti haghore, oti toatogha toetoke. Moti saghoi dikatamiu saisami. ²⁰ Na dikatagna na tinoni e bosi hathea gi keda mono jino vaghagna a God ke magnahaghinia. ²¹ Sonia na komi puhi ke dika ma na komi toatogha ke dika ke mono kori havimi. Mono taluleghu, moti leghua na haghoregna a God ke boa kori ghaghanamiu. Na haghoregna a God hiri, ke tangomana na vahavighamugna kori koakoa.

²² Moti eia na hava ke velepuhighamu na haghoregna a God. Gi kotida ghaghana a God keda vahavighamu kori vido oti rongovia na haghoregna kari oti boi leghua, ighamu koti pilaunighamu ghehemiu. ²³ Ahai ke rongovia na haghoregna me boi leghua, imanea ke vaghagna ahai ke buta kori tiro eigna keda reghi toetokea na dodorogna. ²⁴ Keana, kori vido

imanea ke taveti au, imanea ke havaghinia na dodorogna. ²⁵ Oti saghoi eia vaghagna iangen. Gi kotida pukuni pipili toetokea moti leghua na haghoregna a God, imanea keda vatokeghamu tagna na komi fata gougouu koti eia, eigna ighamu koti rongovia moti leghua na haghoregna a God moti boi saisami na havaghiniagna. Vaghagna koti adoa ghohi, na haghoregna a God ke pukuni jino me tangomana na vahaviragna na komi tinoni kori koakoa.

²⁶ Ahai ke toatogha gi imanea na tinoni kiloau kari e boi reireghi toetokea na livogna, imanea ke pilaunia ghehegna ma na komi fata ke eia bali vatotogoa a God e teo vamua sa vunegna. ²⁷ Kari na pukuni tinoni kiloau ke jino kori matagna a God a Tamada; ahai vamua ke reireghia na havigna ghehegna tagna na komi fata kori mara magna ke ado vadiadikala na havigna. Vaghagna mua, imanea ke hathera na koi vaivine thehe sasani ma na komi gari ke thehe idodia ma tamadia kori vido kena pada na vahotha.

2

Ghaghana Bohera Arahai Kena Kuma

¹ Ara kulagu kiloau, na vunegna koti vaututunia nida a Lod Jisas Krais ke haluhadi vano, oti saghoi ghaghana bohera kekeha tinoni kari oti siriuhaghinira kekeha. ² Vaghagna iaani; sina mane padarongo ke pipisia na pohe ke toke me vhagheha na ringi ke ghol kori kaukaugna, ke haghe mai kori vathe tarai. Me sina mane ke kuma ke vhagheha na pohe ke garu ke haghe

mai mua. ³ Ma gi oti ghaghana bohea moti veleagna na mane padarongo, “O mai mo nohe eeni kori sape ke toke.” Kari tagna na mane ke kuma ighamu koti veleagna vaghagna iaani, “O sokara ingengeni ba nohe horu kori thepa.” ⁴ Gi kotida velea vaghagna iangeni, ighamu koti eia na fata ke dika eigna koti ghaghana bohea sikei, teo sikei. Ighamu koti toatogha kekeha tinoni ke toke vano tadia kekeha eigna na toatogha ke dika ke mono kori ghaghanamiu.

⁵ Ara kulagu, oti vaovarongo toetoke. A God ke vahira arahai kena kuma kori maramagna gi kedana vuragha kori nidia na vaututuni. Ma na meleha a God ke vunaghi pungusia, imarea kedana mono mua ngengeni, eigna a God ke taluhaghorea iangeni vanira arahai ke dothovia. ⁶ Keana ighamu koti ghaghana bohera mara kena padarongo moti siriuhaghinira mara kena kuma. Iangeni e boi jino eigna ighamu koti adoa ghoji mara kena pada rongo kena vaparaghamu mena hatighamu kori vathe bali fate! ⁷ Mi mara kena pada rongo kena titjono diadikala na ahagna a Jisas Krais, na nida a Lod.

⁸ Na vetula ke pukuni nagho vano kori Rioriso ke Tabu, iaani, “Dothovira na komi tinoni gougovu vaghagna koti dothovighamu ghehemiu.” Gi kotida leghua na vetula iaani, oti eia na fata ke jino. ⁹ Keana gi ighamu kotida ghaghana bohera vamua kekeha tinoni me teo kekeha, ighamu koti hahi ma na Rioriso ke Tabu ke velea ighamu koti koakoa. ¹⁰ Ighamu koti adoa ghoji, ahai ke leghua na komi vetula kari sikei vamua na vetula ke boi leghua, kori matagna a

God imanea ke nanaba vamua tagna na tinoni ke boi leghua na komi vetula gougovu. ¹¹ Eigna a God ke velea iaani, “Arahai kena taulagi, saghoi eia na ghoho,” me velea mua iaani, “Saghoi vathehea na tinoni.” Toke ighamu koti boi ghoho, keana oti vathehea na tinoni, ighamu koti boi leghua na komi vetula nigna a God eigna koti vathehea na tinoni.

¹² Na vunegna iaani, oti velea moti eia na komi fata ke jino, eigna a God keda fateghamu leghuagna na vetula ke vamamaluhara na komi tinoni kori koakoa. ¹³ Kori vido a God keda fatera na komi tinoni, imanea teo keda rarovira arahai kena boi rarovira na komi tinoni tavogha. Keana arahai kena rarovira na komi tinoni, imarea kedana boi mataghu kori vido a God keda fatera.

Na Puhi Vaututuni Ke Tutuni

¹⁴ Ara kulagu kiloau, e boi toke gi ahai ke velea imanea ke vaututunia a God, kari e boi eia sa fata ke toke bali tateli aua nigna na vaututuni. Na puhi vaututuni iangeni teo keda vahavia.

¹⁵ Gi keda mono na tinoni kiloau me teo sa nigna oopo me teo sa ghagna vanga, ¹⁶ mo velea vaghagna iaani itagna, “Taveti kori soleana. Inau ku magnahaghinia gi koda boi mathaho ba rofo,” kari o boi hea sa fata. Ehava? Na komi haghore vavaha ko eia iangeni, kenughua e hathea? Teo! ¹⁷ Vaghagna vamua iangeni, ahai ke vaututuni kari e boi tateli aua nigna na vaututuni kori eiagna na komi fata ke toke, nigna na vaututuni ke boi tutuni.

¹⁸ Da sa tinoni kenughua ena velea vaghagna iaani, “Kekeha tinoni, imarea kena vaututuni

vamua, kekeha kena eia na komi fata ke toke vamua." Keana inau ku velea gi ahai ke vaututuni vamua, na hava keda tatelia na tutunigna na vaututuni iangeni? Kari inau kuda tatelia ke tutuni nigua na vaututuni tagna na komi fata ke toke ku eia. ¹⁹ Ighamu koti vaututunia ghohi sikei vamua a God ke mono. Na vaututuni iangeni ke toke. Keana na komi tidatho kena vaututuni mua vaghagna iangeni, kari ena aiariri eigna kena mataghu nidia puala na fate a God keda eia vanira. ²⁰ Oti mee! Inau kuda velepuighamu ahai ke vaututuni, kari e boi tateli aua nigna na vaututuni kori eiagna na komi fata ke toke, nigna na vaututuni e teo sa vunegna. ²¹ Togha tabirua a hutuda Ebraham. Ehava gi a God ke velea a Ebraham na tinoni jino? Eigna vamua na hava ke eia. Imanea ke kaikalitia na havughaghigna a Aisak a dathegna tagna a God. ²² Ighita kati reghia nigna na vaututuni ma na tango koro agutu haidu. Na fata ke eia a Ebraham ke tateli aua nigna na vaututuni ke tutuni. ²³ Ma na hava ke velea na Rioriso ke Tabu ke tutuni: "A Ebraham ke vaututunia na hava a God ke taluhaghorea vania, ma na vunegna iangeni a God ke velea a Ebraham na tinoni jino." Mi marea kena kiloagna a Ebraham kulagna a God. ²⁴ Na vunegna iangeni, ighita kati adoa na tinoni ke jino kori matagna a God eigna nigna na komi tango ke toke, boi eigna imanea ke vaututuni vamua.

²⁵ Vaghagna iangeni mua, na titionogna a Rehab. A Rehab na vaivine kikirase, kari a God ke velea iia na vaivine jino eigna ke polora e rua na manedia i Israel kori vathegna, me hathera

eigna koroda taveti polo tadia rodia na thevuioka tagna na hangana ke tavogha.

²⁶ Ahai ke vaututuni vamua, kari e boi eia na komi fata ke toke, nigna na vaututuni ke thehe vaghagna na tinoni ke teo na tarungagna.

3

Na Livo

¹ Ara kulagu kiloau, e boi toke ighita gougovu katida tinoni velepuhi tadia na komi tinoni kiloau. Eigna ighamu koti adoa ghohi na fate a God keda eia tamami ghami kiti velepuhi keda tahu vano tagna na fate keda eia tadia arahai kena boi velepuhi. ² Ighita gougovu kati eia na komi fata ke dika. Kari ahai ke reiregħi toetokea na livogna hahali, imanea na tinoni ke pukuni jino me tangomana na reiregħiagna ghehegħna tagna na komi fata ke dika kori maramagna.

³ Na vido aian ke iso kati taria kori livogna na hos tangomana keda vajinoa tagna na vido kati magnahaghinia na vano. ⁴ Na ghuri hutu ke varagħea na vaka eiselo ke hutu. Kari tagna na tagħaqna ke iso pual, ahai ke tagħao ke tangomana na vajinoġna vanoa tagna na vido ke magnahaghinia keda vano. ⁵ Na livoda ke vagħagna vamua iangeni. Na fata iso vamua kori tonoda, kari e pukuni heta pual. Na koukovurugna na joto ke iso pual, kari kori vido ke beubethu, tangomana keda ghania na leleghai. ⁶ Vaghagna vamua iangeni, na livoda ke vagħagna na joto a Satan ke ifua. Na livoda ke vonu tagna na komi fata ke dika me batura

na komi vidoi tonoda kori koakoa. E tutuni, na livoda tangomana keda pukuni diadikala na havida.

⁷ Na komi fata kaukagu ke asi, ma na manu, ma na igha, ma na poli, ighita tangomana katida vadothora. ⁸ Kari teo sikei tinoni keda vadothoa na livo. Na livo na fata ke dika me huhughua hahali nigna na vunaghi. Na livo ke vadiadikala na komi tinoni vaghagna vamua na poli jongo ke vadiadikala na komi tinoni.

⁹ Na livoda, kekeha maghavu ighita kati vele-tokea a Lod God itagna. Keana kekeha maghavu ighita kati haghore leghua na komi tinoni a God ke vavuhara eigna kedana vaghagna imanea.

¹⁰ Na titiono ke toke ma na titiono ke dika koro au mai vamua tagna sina livo. Ara kulagu kiloau, iaani e boi jino! ¹¹ Na bea ma na tahi boi tangomana koroda au mai tagna sina fufutu i bea. ¹² Ma na bea teo keda au mai kori tahi. Na ghai fig teo keda sagharoa na olev ma na ghai grep teo keda sagharoa na fig.

Na Thaothadogha Ke Tutuni ke Mai Tagna A God

¹³ Gi kotida thaothadogha moti adoa na puhi ke magnahaghinia a God, oti tateli aua nimiu na thaothadogha tagna na komi fata ke toke koti eia. Gi kotida boi titiono tautalunagho eigna na komi fata ke toke koti eia, ighamu kenughua oti pukuni thaothadogha. ¹⁴ Gi na tahotha keda vonungighamu moti vahaihadighamu ghehemiu, e boi toke gi ighamu kotida titiono tautalunagho eigna koti thaothadogha, eigna iangeni boi tutuni. ¹⁵ Gi kotida toatogha vaghagna iangeni,

nimiū na thaothadogha ke boi mai tagna a God, kari e mai tadia na komi tinoni ma a Satan. ¹⁶ Kori vido na komi tinoni kena vahaihadira ghehedia mena tahotha, imarea kena riurihu varihotaghidia mena eia na komi fata ke dika. ¹⁷ Keana ahai ke hatia na thaothadogha nigna a God, imanea ke pukuni mono jino. Imanea ke magnahaghinia na mono kori soleana, me dothovira na komi tinoni me sasaa na rongoviragna arahai tavogha. Imanea ke rarovira arahai kena pada na vahotha me eia na komi fata ke toke. Imanea ke boi ghaghana kekeha tinoni ke nagho vano tadia kekeha me tutuni nigna na vaututuni. ¹⁸ Ahai ke hathera na komi tinoni eigna kedana mono haidu toke, imanea ke hathera kori leghuagna na puhi ke jino.

4

Sagħoi Dothovia Na Maramagna

¹ Ehava? Oti adoa mua na vunegna ighamu koti riurihu varihotaghimiu? Ighamu koti riurihu eigna na komi ghaghana ke dika kena mono kori havimiu mena sokara pungusira na komi ghaghana ke toke. ² Ighamu koti magnahaghinia nigna na komi fata ahai tavogha, kari na vunegna ke vahothahaghinighamu na hatiagna, ighamu koti vathehea. Kori vido ighamu koti boi hatia na hava koti magnahaghinia, ighamu koti riurihu eigna kotida hatia. Ehava kotina boi tonogna na komi fata koti magnahaghinia na? Na vunegna ighamu koti boi kaea a God eidia! ³ Toke ighamu kotida kaea a God, imanea teo keda heghamu, eigna na

ghaghanamiu bali kaea e boi jino. Eigna ighamu koti kaea vamua na fata keda vatotogoghamu.

⁴ Ighamu koti taveti sania a God vaghagna na vaivine ke taveti sania a taugna. Ehava? Oti boi adoa gi ahai ke dothovia na komi fata ke dika kori maramagna, imanea ke thevuioka tagna a God? Inau kuda ghoi veleghamu ghua, gi ighamu kotida dothovira na komi fata kori maramagna, ighamu na nigna na thevuioka a God. ⁵ Ehava? Ighamu koti ghaghana e teo sa vunegna na Rioriso ke Tabu ke velea iaani, “A God ke pukuni magnahaghinia ighita katida dothovia imanea vamua eigna imanea ke vavuhaghita?”*

⁶ E vahothahaghinighita na dothoviagna a God vamua, kari a God ke hatheghita. Vaghagna vamua na Rioriso ke Tabu ke velea,

“A God ke sokara pungusira arahai kena tautalunagho,
kari imanea ke dothovira arahai kena mono talu leghu.”

⁷ Moti lubatia a God gi keda vunaghi pungusighamu. Moti sokara ngasi pungusia a Satan mi imanea keda taveti sanighamu. ⁸ Oti mai gharania a God, ma a God keda mai gharanighamu. Ighamu na komi tinoni koti koakoa, oti saghoi eia na komi fata ke dika. Ighamu na komi tinoni koti ghaghana ruarua, oti leghua a God hahali. ⁹ Oti

---

* ^{4:5} Na pukuni thaothadogna na titjono iaani ke vahotha. Kekeha tinoni kena toatogha na ghaghanagna ke vaghagna iaani, “Na Tarunga ke Tabu a God ke heghita ke magnahaghinia gi ighita nigna na komi tinoni vamua.”

tangi moti dikahehe eigna na komi fata ke dika koti eia. E boi naba gi ighamu kotida kiakia moti totogo. ¹⁰ Kori vido ighamu koti adoa na hava koti ei hahia moti dikahehe eidia, a Lod God keda ghaghana boheghamu.

Saghoi Fatera Na Komi Tinoni

¹¹ Ara kulagu kiloau, oti saghoi fatera moti saghoi titiono diadikalara arahai tavogha. Gi kotida fatera moti titiono diadikalara arahai tavogha kena vaututuni, ighamu koti fatea moti titionoa vahouhorua na vetula nigna a God. Gi kotida velea na vetula ke boi toke, ighamu koti tateli aua ighamu koti boi leghua na vetula. ¹² A God vamua ke tangomana nigna na heghitagna na vetula, me tangomana imanea keda fateghita. Imanea vamua ke adoa, keda vahavighita ba keda vatheheghita. Na vunegna iangeni, e boi jino gi ighamu kotida fatera moti titiono diadikalara arahai tavogha.

Saghoi Tautalunagho

¹³ Rorongo toetoke ighamu koti velea vaghagna iaani, “Ikeagaieni ba vughei ighami kitida taveti miti vano mono kori taon sikei na vinogha bali hiroa na puhi eigna kitida ohoa na rongo ke sethe.” ¹⁴ Ehava gi oti adoa na hava keda mono mai ivughei na? Eigna na havimiu ighamu vaghagna vamua na kovesa ke mono sina ghathi vido iso vamua, me ghoi teo. ¹⁵ Na hava kotida velea na vaghagna iaani, “Gi a God keda magnahaghinia, ighami kitida talu havi miti agutua na hava kiti toatogha.” ¹⁶ Kari ighamu koti tautalunagho, eigna ighamu koti ghaghana

ighamu oti adoa nimiу ghohi na hava keda tate mai ivughei. Na tautalunagho iangeni e dika.

¹⁷ E toke gi oti thaothadoghagna iaani. Ahai ke boi eia na hava ke adoa ke jino, imanea ke koakoa.

5

Na Haghore Velepuhi Vanira Arahai Kena Padarongo

¹ Ighamu koti padarongo, oti vaovarongo toe-toke. Oti tangi heta moti dikahehe eigna na komi papara keda katheghamu. ² Na komi fata ke sethe koti tonogna ke boto ghohi ma na kokorosi ke ghania nimiу na komi pohe ke toke. ³ Nimiу na silva ma na gol ke vevegha; ma na vevegha iangeni keda tateli aua tagna a God ighamu koti gumao. Ma a God keda sonighamu vano kori meleha papara. Ighamu koti hathatanora na komi fata ke sethe kori maramagna iaani, kari oti hahi eigna na vagovugna na maramagna ke gharani mai ghohi. ⁴ Oti vaovarongo toetoke! Ighamu koti pilaunira arahai kena agutu kori ghamiu na gnatha moti boi volira. Imarea kena dikatadia mena kaea a Lod God eigna keda fateghamu. Ma God ke vunaghi pungusira na komi fata gougovu, imanea ke rongovia ghohi. ⁵ Na havimiу kori maramagna iaani e malumu puala eigna koti padarongo, moti eia na komi fata bali vatotogoghamu. Kari ighamu vaghagna vamua na botho imarea kena hea ghagna na vanga bali vatetheha, eigna ighamu huju boi adoa na fata ke dika keda padaghamu. ⁶ Ighamu koti

fatera moti vathehera na komi tinoni jino ke teo sa nidia na mana bali sokara pungusighamu.

Oti Pitu Moti Sokara Ngasi Vamua

⁷ Ara kulagu kiloau, oti mono bughoro kori vido koti pitua na tabirugna mai a Lod. Ighita kati adoa arahai kena joura na komi sagharo kori gnatha, Imarea kena mono pitua na uha bali vakotura na komi fata ke joura eigna kedana sagharo sethe. ⁸ Ighamu ghua kotida mono pitu vaghdia imarea. Moti sokara ngasi eigna na tabiruagna mai a Lod ke gharani mai ghohi.

⁹ Ara kulagu, oti saghoi titiono popolora arahai tavogha. Gi kotida eia iangeni, a God keda fateghamu eigna ke kaikaliti ghohi bali fatera na komi tinoni. ¹⁰ Toatogha nidia na agutu mara na profet i hau kena titionoa na haghoregna a God. Toke na komi tinoni kena eia na komi fata ke dika vanira, imarea kena sokara ngasi vamua. E toke gi kotida leghua na puhidia. ¹¹ Ighamu oti adoa ghohi eigna a Job. Na havigna imanea ke pada na komi fata ke vahotha me papara. Kari imanea ke sokara ngasi vamua kori nigna na vaututuni. Vaghagna koti adoa ghohi, a Lod God ke vatokea kori vagovugna nigna na papara, eigna a God ke vonungia na dotho mana haehathe.

¹² Ara kulagu, sina fata ke nagho vano mua na iaani, oti saghoi jijighi i popo ba thepa ba sa fata mua. Kori vido ke naba na veleagna “Hii,” oti velea “Hii” vamua. Kori vido ke naba na veleagna “Teo,” oti velea “Teo” vamua. Gi kotida boi leghua iaani, a God keda fateghamu.

Tarai Kori Vaututuni

¹³ Gi ahai itamiu kena papara, imanea keda tarai. Gi ahai ke totogo, imanea keda salea na komi sale bali kilothaba a God. ¹⁴ Gi ahai itamiu ke vhaghgi, oti velera arahai kena baubatu kori kiloau eigna kedana tarai eigna imanea, mena rotea na oela kori ulugna kori ahagna a Lod. ¹⁵ Gi kotida vaututuni kori vido koti tarai eigna ahai ke vhaghgi, a Lod keda vatoke tabirua tagna na vhaghgi ke pada. Gi imanea ke eia na fata ke dika, a Lod keda talutavogha na paluhagna.

¹⁶ Na vunegna iangeni, gi keda mono sa paluhamiu, oti tuturi aua varihotaghimi moti tarai veihatheghi mua. Oti eia iangeni ma God keda vatoke tabirughamu kori vhaghgi. Na tarai nidia arahai kena jino, e mana puala bali hathera na komi tinoni. ¹⁷ A profet Elaija na tinoni vaghada ighita vamua, kari kori vido ke tarai me tarai tagna a God gi keda boi uha, e tolu na vinogha me ono na vula ke boi uha kori meleha iangeni. ¹⁸ Leghugna iangeni imanea ke kaea a God gi keda uha. Kori vido iangeni na uha ke horu me vahavira na komi fata kori thepa.

¹⁹ Ara kulagu kiloau, gi ahai itamiu ke jefe kori velepuhi ke tutuni, e toke gi ighamu kotida hathea eigna keda tabiru mai. ²⁰ Ighamu oti adoa ghoji, gi kotida hati tabirua ahai ke jefe kori nigna na vaututuni, a God keda vahavia kori thehe ke teo na govugna, me keda talutavogha na komi paluhagna.

**Na Rorongo Ke Toke Eigna a Jisas Krais
The New Testament in the Bughotu language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Bughotu**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bughotu

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

ff048ce1-500f-52e4-9ba7-18fcd6abd5f1